

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ВИНОКУРОВА АНАСТАСІЯ ЄВГЕНІЇВНА

**ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ УЧНІВ З
СИНДРОМОМ ДЕФЦИТУ УВАГИ І ГІПЕРАКТИВНОСТІ У ЗАКЛАДАХ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Магістерська робота

Галузь знань 01 «Освіта»

спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки»

Науковий керівник:

доцент кафедри загальної педагогіки та

педагогіки вищої школи,

кандидат педагогічних наук

Крива Марія Володимирівна

Львів-2021

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	3
ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ УЧНІВ ЗІ СДУГ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	12
1.1. Організація освітнього простору у закладах загальної середньої освіти як наукова проблема.....	12
1.2. Психолого-педагогічна характеристика дітей зі СДУГ	23
1.3. Особливості організації освітнього простору для учнів, які мають синдром дефіциту уваги та гіперактивності	34
Висновки до першого розділу	51
РОЗДІЛ 2. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ УЧНІВ ЗІ СДУГ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	53
2.1. Обґрунтування критеріїв та показників ефективної організації освітнього простору для учнів, які мають синдром дефіциту уваги та гіперактивність	53
2.2. Діагностичне дослідження організації освітнього простору для учнів, які мають синдром дефіциту уваги та гіперактивність у закладі загальної середньої освіти.....	63
2.3. Рекомендації щодо ефективної організації освітнього процесу для учнів з СДУГ в сучасному освітньому просторі закладів загальної середньої освіти	78
Висновки до другого розділу.....	86
ВИСНОВКИ	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	94
ДОДАТКИ	102

АНОТАЦІЯ

Винокурова А. Є.

«Організація освітнього простору для учнів з синдромом дефіциту уваги і гіперактивності у закладах загальної середньої освіти»

Магістр

011 «Освітні, педагогічні науки»

Львівський національний університет ім. Івана Франка

Львів-2021

Визначена державними стандартами національної системи навчання сучасна система загальної середньої освіти все ще має прогалини щодо питання організації освітнього простору для учнів з синдромом дефіциту уваги та гіперактивності. Це робить означену проблему одним із головних завдань удосконалення системи освіти.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, уточнено сутність понять «освіта» та «освітній простір», теоретично обґрунтовано психолого-педагогічну характеристику дітей зі СДУГ, подальшого розвитку набули положення щодо організації освітнього простору для учнів, які мають синдром дефіциту уваги та гіперактивності.

Об'єкт дослідження – освітній простір для учнів зі СДУГ у закладах загальної середньої освіти.

Предмет дослідження – особливості організації освітнього простору для учнів із синдромом дефіциту уваги та гіперактивності у закладах загальної середньої освіти.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та дослідити на практиці особливості організації освітнього простору для учнів зі СДУГ у закладах загальної середньої освіти.

Магістерська робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел з 79 найменувань (з них 5 – англійською мовою, 1 – польською), 12 додатків, 3 таблиць, 3 рисунків. Загальний обсяг роботи 138 сторінок (85 сторінок – основна частина).

У першому розділі за результатами теоретичного дослідження проаналізовано організацію освітнього простору у закладах загальної середньої освіти як наукову проблему, обґрунтовано психолого-педагогічну характеристику дітей зі СДУГ.

У другому розділі визначено та виокремлено критерії та показники ефективної організації освітнього простору для учнів, які мають синдром дефіциту уваги та гіперактивність, проведено діагностику рівня готовності педагогів до організації освітнього простору з такою специфікою, готовність закладу до здійснення освітньої діяльності у цьому напрямі.

Теоретичні та емпіричні результати магістерської роботи: досліджено особливості організації освітнього простору для учнів з синдром дефіциту уваги та гіперактивністю у закладі загальної середньої освіти; уточнено психолого-педагогічні особливості учнів зі СДУГ; подальшого розвитку набули шляхи, ефективної організації освітнього процесу для учнів з СДУГ в умовах сучасного освітнього простору у закладах загальної середньої освіти.

Ключові слова: синдром дефіциту уваги та гіперактивність, гіперактивні учні, інклюзивна освіта, освітній простір, заклад загальної середньої освіти.

ANOTATION

Vynokurova A. E.

«Organisation of educational space for students with Attention Deficit and Hyperactivity Disorder in secondary general education»

Magister

011 «Educational and pedagogical sciences»

Lviv National Ivan Franko University

Lviv-2021

The state standards of the national education system indicate that the current system of secondary education still has gaps in the organization of educational space for pupils with Attention Deficit Hyperactivity Disorder. This makes this problem one of the main tasks of improving the education system.

The **scientific novelty** of the obtained results is that the essence of "education" and "education space" has been clarified, the psychological and pedagogical characteristics of children with ADHD have been theoretically substantiated, the provisions for organizing the educational space for pupils with Attention Deficit Hyperactivity Disorder have been further developed.

The **object of the study** is the educational space for pupils with ADHD in secondary general education.

The **subject of the study** is the peculiarities of the organization of educational space for pupils with Attention Deficit Hyperactivity Disorder in secondary general education.

The **aim of the study** is to theoretically explain and investigate in practice the specifics of the organization of educational space for pupils with ADHD in secondary general education.

The magisterial work consists of an introduction, two sections, conclusions, list of references with 79 titles (5 in English, 1 in Polish), 12 additions, 3 tables, 3 illustrations. The total volume of work is 138 pages (85 pages - the main part).

The first section analyzes the organization of educational space in secondary educational schools as a scientific problem, and provides the basis for the psychological and pedagogical characteristics of children with ADHD.

The second section identifies the criteria for effective organization of educational space for pupils with Attention Deficit and Hyperactivity Disorder, the study was aimed at diagnosing the level of teachers' readiness to organise educational space with this specificity, and the readiness of the schools to carry out educational activities in this area.

Theoretical and empirical results of the magisterial work: Peculiarities of the organization of educational space for pupils with Attention Deficit and Hyperactivity Disorder in secondary general education were investigated; psychological and pedagogical peculiarities of pupils with ADHD were clarified; Further developed ways for the effective organization of the educational process for pupils with ADHD in the modern educational environment in secondary general education.

Key words: Attention deficit and hyperactivity disorder, hyperactive pupils, inclusive education, educational space, general secondary education.